

คนไร้ที่พึ่ง...ชีวิตยากลำบาก...ในสังคม

คนไร้ที่พึ่ง เป็นคนที่ประสบปัญหาการดำรงชีวิตได้อย่างปกติ ไม่มีรายได้ที่เพียงพอแก่การยังชีพ ไม่อยู่ในฐานะที่พึ่งพาตนเองได้ มีชีวิตที่ลำบาก มีมาตรฐานความเป็นอยู่ต่ำ ไม่มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งมีสาเหตุหลายด้าน เช่น ปัญหาความยากจน มีหนี้สินมาก ไม่มีงานทำ ไม่มีที่อยู่อาศัย ครอบครัวที่แตกแยก ไม่มีผู้ดูแล มีปัญหาด้านสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เป็นคนที่อยู่ในสภาวะยากลำบากแตกต่างจากคนโดยทั่วไป

คนไร้บ้านในพื้นที่กรุงเทพฯ จากการสำรวจ ในเดือนกันยายน 2558 พบคนไร้บ้าน จำนวน 1,307 คน แบ่งเป็นเพศชาย 1,087 คน หรือร้อยละ 83 เพศหญิง 202 คน หรือร้อยละ 15 เพศทางเลือก 13 คน และไม่สามารถระบุเพศได้ 5 คน ส่วนพื้นที่อยู่อาศัยของคนไร้บ้านนั้นมีกระจายอยู่ทั่วไป โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่สาธารณะ¹

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 55 บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ”²

ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 ได้ให้ความหมายของ คนไร้ที่พึ่ง ไว้ในมาตรา 3 “คนไร้ที่พึ่ง” หมายถึง บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ และให้รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด³

กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (พส.) มีภารกิจในการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่คนไร้ที่พึ่ง พัฒนารูปแบบการคุ้มครอง พิทักษ์สิทธิแก่คนไร้ที่พึ่ง รวมถึงการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพแก่ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ที่ดำเนินงานในการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่คนไร้ที่พึ่ง ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์พัฒนาชาวเขา นิคมสร้างตนเอง ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะ และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขูดรีดและคนไร้ที่พึ่ง รวม 113 แห่ง ใน 75 จังหวัด

ประเด็นที่น่าห่วงใย คือ ยังมีคนรอคอยความช่วยเหลือจากสังคมอยู่เป็นจำนวนมาก ทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่ดีกว่าเดิม ผู้พบเห็นสามารถประสานขอความช่วยเหลือได้ที่ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม โทร. 1300 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และ สนง.พมจ. ทุกจังหวัด

ที่มา 1. <http://thaipublica.org/2015/11/homeless-1> (สำรวจระหว่างเวลา 22.00 น. วันที่ 4 กันยายน ถึงเวลา 04.00 น. วันที่ 5 กันยายน 2558)

2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

3. พระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557